

Agata Skiba

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

ORCID: 0009-0008-3122-2454

BHW 48–49/2023

ISSN 1233-2224 | eISSN 2657-9286

DOI: 10.14746/bhw.2023.48-49.10

Klaudia Błauciak

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

ORCID: 0009-0003-7312-1903

Sprawozdanie z Jubileuszowej Konferencji Naukowej z okazji 25-lecia funkcjonowania Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji – pt. „Rodzina a społeczeństwo, społeczeństwo a rodzina”, Poznań, 14 czerwca 2023 roku

W 2023 r. minęło 25 lat od powstania aktywnie działającego Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji przy Zakładzie Historii Wychowania Wydziału Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. W związku z tym jubileuszem 14 czerwca 2023 r. odbyła się wyjątkowa konferencja pod patronatem Pani Dziekan Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM – prof. zw. dr hab. Agnieszki Cybał-Michalskiej.

Na konferencję przybyli zaproszeni przyjaciele Koła, aktualni członkowie oraz również ci, którzy zakończyli już swoją działalność w tej organizacji studenckiej. Uroczystego otwarcia obrad dokonał prof. dr hab. Waldemar Segiet – prodziekan WSE ds. wydawniczych, organizacji studiów niestacjonarnych i podyplomowych. Po powitaniu wszystkich zgromadzonych na sali, wspomniał, że na Wydziale Studiów Edukacyjnych istnieje i rozwija się obecnie ok. 20 kół naukowych, a to, które tego dnia świętuje swój jubileusz, jest akurat jednym z najstarszych, i co najważniejsze – działających. Zebrany został przekazane upominki od Pani Dziekan prof. zw. dr hab. Agnieszki Cybał-Michalskiej, były to książki znamienitego człowieka, pedagoga, lekarza, działacza społecznego – Janusza Korczaka, dodatkowo opiekunowie Koła, tj. prof. dr hab. Krzysztof Ratajczak oraz dr Michał Nowicki, zostali obdarowani pamiątkowymi filiżankami.

Po uroczystym otwarciu głos zabrał założyciel Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji, prof. dr hab. Krzysztof Ratajczak, który wygłosił referat, pt. *Jak*

to drzewiej bywało. *Zarys dziejów Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji 1998–2023*. W swoim wystąpieniu Autor przedstawił genezę i początki działania tej organizacji, wymienił również prezesów Koła, wspominał także o znamienitych prelegentach, którzy brali udział w organizowanych przez nich seminariach, m.in. prof. dr hab. Zbyszko Melosik, prof. Jadwiga Krzyżaniakowa, prof. Dorota Żołądz-Strzelczyk. Przez lata członkowie Koła wygłaszali swoje referaty na konferencjach w przeróżnych miastach w Polsce, a nawet w innych krajach, np. Słowacji. Opisane również zostały zmiany, które zaszły po wstąpieniu do Koła drugiego opiekuna – dr. Michała Nowickiego. Do wypowiedzenia się na temat tego, jak funkcjonowała ta organizacja, zostały poproszone byłe prezesi Koła: dr Barbara Laskowska, dr Celina Czech-Włodarczyk, dr Olga Mazurek-Lipka, mgr Weronika Janicka, mgr Sara Taylor-Jaskólska, które wspominały, jak tworzony był statut, organizowane konferencje, seminaria odbywające się na innych uczelniach w Polsce oraz przyjazną atmosferę na spotkaniach.

W następnej kolejności mgr Daria Klimek i Agata Cieślik wygłosiły referat pt. *Proza życia codziennego w Studenckim Kole Naukowym Historii Kultury i Edukacji okiem obecnych i byłych prezesów Koła*. Została przez nie wspomniana trudna sytuacja covidowa, która ograniczyła spotkania i wprowadziła je w wirtualną przestrzeń. Z przemówienia dowiedziałyśmy się, że w zeszłym roku na Wielkim Grillowaniu UAM-u powstało stoisko Koła, a na nim zagadki historyczne jako rozrywka dla uczestników tego wydarzenia. Następnie prelegentki poinformowały, że w roku akademickim 2021/2022 Koło zainaugurowało cykl seminariów naukowych poświęconych narzędziom edukacyjnym dawniej i współcześnie oraz tematyce rodzinnej, nawiązało również współpracę z Kołem Naukowym GEKON, które zajmuje się groznawstwem. Obecna prezeska – Agata Cieślik – podziękowała w imieniu całej społeczności Koła prof. Krzysztofowi Ratajczakowi oraz dr. Michałowi Nowickiemu za pomoc i wsparcie w różnych sytuacjach, w tym podczas przygotowywania się do wszelkich wystąpień.

Problematyka naukowa konferencji została podzielona na dwa bloki tematyczne. Pierwszy był związany z rodziną w szerokim pojęciu, drugi zaś dotyczył uniwersum rodziny Addamsów.

Jako pierwsza wystąpiła prof. zw. dr hab. Dorota Żołądz-Strzelczyk, kierownik Zakładu Historii Wychowania Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM. W swojej prelekcji pt. *„Jako rodzicy z dziećmi swemi obchodzić się mają” – dzieci w rodzinie na ziemiach polskich w epoce wczesnonowożytnej*, opowiadała o edukacji, która zazwyczaj w tamtych czasach odbywała się w domu. Ukazała także realia życia i funkcjonowania rodzin zamężnych i biednych w epoce staropolskiej, zwracała dużą uwagę na zjawisko patriarchy w tej społeczności. Można było również dowiedzieć się, jak postrzegana była żona w ówczesnej teorii pedagogicznej oraz jakie małżeństwo było lepsze, to zaaranżowane czy takie „z miłości”.

Następnie wystąpił prof. dr hab. Marek Budajczak, który wygłosił referat nt. *Rodzina – serce czy wyrostek robaczkowy społeczeństwa?* Na początku przedstawił dwie tezy: „rodzina i społeczeństwo nie istnieje” oraz „jeżeli miałyby istnieć, to tylko przez działania jej

członków”. Po przybliżeniu pojęć takich, jak: społeczeństwo, zbiorowość, rodzina, profesor wysnuł tezę, że rodzina jest wyrostkiem robaczkowym społeczeństwa – istnieje jako niezbędny organ. Wystąpienie było niezwykle erudycyjne i wywołało żywiołową dyskusję.

Kolejnymi prelegentami byli na czele z dr. Mariuszem Przybyłą – członkowie Interdyscyplinarnego Koła Naukowego MEDIOcratum, w którego skład wchodziły: Klaudia Błauciak, Paulina Kraszewska, Paulina Kruza, Weronika Roszak oraz Bogna Utrata. W swoim referacie omówiły zagadnienia dotyczące modelowania zachowań i postaw – relacji, wartości, rodzinności, barw, muzyki i okultyzmu ukazanych w popularnym serialu *Wednesday*.

Referat pt. *Fenomen rodziny Addamsów – co nas do nich przyciąga?* przedstawiły członkinie Koła: mgr Daria Klimek oraz Agata Cieślik, które ukazały historię uniwersum Addamsów, jego rozwój, powstanie ich kultowego „świata mroku”. Prelegentki omówiły definicję rodziny oraz jej funkcje, opierając się na przedstawionej rodzinie Addamsów, co miało na celu ukazanie trafności postawionej przez nie tezy. Dzięki poznaniu systemów rodzinnych według Davida Fielda prelegentki uznały, że można zaklasyfikować Addamsów do modelu rodziny prawidłowej i uwikłanej, ponieważ posiada ona wiele cech wspólnych dla tych dwóch struktur. Wyjaśniły również, że owa rodzina charakteryzuje się demokratycznym systemem wychowania. W dalszej części referatu przedstawieni zostali członkowie rodziny, ich wygląd oraz zachowanie, a wszystko to w oparciu o pierwowzory ukazane w komiksach autorstwa Charlesa Samuela Addamsa; jak postacie zmieniały się z biegiem lat, w zależności od adaptacji oraz twórców filmów czy seriali. W odniesieniu do postawionej tezy prelegentki utwierdziły nas w przekonaniu, iż Addamsowie to kochająca się i zżyta rodzina; a mimo tego, że otaczający odbiorców świat ulega zmianom, są oni niezmiennie fanami tej rodziny.

Prelegentem zamykającym Jubileuszową Konferencję był dr Michał Nowicki, który w swoim referacie zaproponował inicjacyjną interpretację fabuły serialu *Wednesday*. Odnosząc się do teorii Mircei Eliadego oraz Jeana Jacques’a Rousseau, wykazał on, że w serialu można wyraźnie dostrzec wszystkie elementy dawnych rytuałów inicjacyjnych, przede wszystkim tych o charakterze szamańskim. Kluczowe dla przedstawionego referatu było ukazanie efektu finalnego inicjacji – odrodzenia bohaterki w nowej kondycji ontologicznej, gotowej w sposób świadomy i aktywny podjąć życie społeczne poza wąskim kręgiem rodziny.

Jubileuszowa Konferencja Naukowa „Rodzina a społeczeństwo, społeczeństwo a rodzina” była kolejnym sukcesem Studenckiego Koła Naukowego Historii Kultury i Edukacji oraz świadectwem prężnej działalności naukowej jego członków. To wydarzenie umożliwiło licznie zgromadzonym studentom i absolwentom uczestniczyć w konstruktywnych dyskusjach i poszerzać swoje horyzonty. Całość została podsumowana przez jednego z opiekunów koła – prof. dr. hab. Krzysztofa Ratajczaka.